

ISSUE 3
JULY 2017

ชีวบาน

HEART

HEALTH

HOME

I'm with Nature
รักเรา = รัก (แม่) โลก

ซีพี...เพื่อความยั่งยืน

SUSTAINABLE DEVELOPMENT

SD Story : ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรจน์
เดินหน้าปฎิรูป...สู่ก้าวที่ยั่งยืน

Young Hero : อเล็กซ์ เสนอดล
ถ้ารู้จักสิ่งนั้นดีพอ เราจะอยากปกป้อง

Little Voice :
รักของเรา เท่ารัก (แม่) ทั้งโลก

EDITOR'S NOTE

ชีวิตฉันผูกพันกับธรรมชาติ (I'm with Nature)

หากมีใครสักคนถามคุณว่า “คุณรู้สึกอย่างไรกับธรรมชาติ” คุณจะตอบว่าอย่างไร?

หลายคนคงคิดคำตอบไม่ได้ในวินาทีแรกที่ได้อ่านคำถามนี้ เพราะการที่คนเราจะรู้สึกชอบ รัก เกลียด หรือเฉยๆ กับอะไรสักอย่าง เราคงต้องรู้จักสิ่งนั้นอย่างดีเสียก่อน

ถ้าอย่างนั้น คุณลองถามตัวเองใหม่สิว่า “คุณรู้จักธรรมชาติดีหรือยัง?”

ชีวิตเราทุกคนผูกพันกับธรรมชาติมาอย่างยาวนาน ถ้าลองมองย้อนกลับไปถึงนิทานที่เราเคยฟังสมัยยังเป็นเด็ก พระเจ้าได้สร้าง “อดัม” มนุษย์คนแรกขึ้นมาจากธรรมชาติ นั่นคือ ดิน

ในยุคนั้น มนุษย์ต้องล่าสัตว์ เก็บผลไม้กินเป็นอาหาร และไม่ได้มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง อาศัยเอาหินมาวางซ้อนกันเป็นที่หลบนอน เรามีชีวิตอยู่โดยพึ่งพาธรรมชาติ ทำให้เราเกรงกลัวธรรมชาติ

ต่อมามนุษย์เราพยายามเข้าใจธรรมชาติ เราเริ่มเรียนรู้ว่า ถ้าอยากกินเนื้อสัตว์ แต่ไม่อยากจะออกไปล่าบ่อยๆ เราก็ต้องไปเอาสัตว์มาเลี้ยง เราเริ่มปลูกพืช ทำการเกษตร รู้จักใช้สมุนไพรธรรมชาติ มารักษาตัวเอง เราปรับวิถีชีวิต ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี ให้สอดคล้องและใกล้ชิดกับธรรมชาติมากขึ้น

แต่พอเรารู้ว่าธรรมชาติให้คู่กับเรา เราก็พยายามหาผลประโยชน์จากธรรมชาติให้ได้มากที่สุด ยุคที่เราเริ่มมีเทคโนโลยี สิ่งต่างๆ ที่เราเคยได้รับจากธรรมชาติเริ่มไม่เพียงพอต่อความต้องการของเรา เราใช้ความรู้สร้างมูลค่าของสิ่งรอบตัวจนเกินพอดี ทำให้ความสมดุลของธรรมชาติเสียไป

และตอนนี้ธรรมชาติก็เริ่มประท้วงการกระทำของเรา ไม่ว่าจะน้ำท่วม แผ่นดินไหว ภาวะเรือนกระจก อากาศร้อนขึ้น หรือหิมะขั้วโลกละลาย ล้วนเป็นการแสดงให้เราเห็นว่า ยิ่งเราเบียดเบียนธรรมชาติมากเท่าไร ธรรมชาติก็เบียดเบียนเรามากขึ้นเท่านั้น

มาถึงตรงนี้ คงเห็นแล้วว่าเรากับธรรมชาติมีความสัมพันธ์กันมาอย่างไร และวันนี้เกิดปัญหาอะไรกับเราและธรรมชาติบ้าง

นี่ไม่ใช่ก้าวแรกที่มนุษย์แสดงความรักต่อธรรมชาติที่เราผูกพันมานาน เมื่อวันที่ 5-16 มิถุนายน พ.ศ. 2515 ได้มีการจัดประชุม “การประชุมสหประชาชาติเรื่องสิ่งแวดล้อมของมนุษย์” (UN Conference on the Human Environment) ที่กรุงสตอกโฮล์ม ประเทศสวีเดน มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า 1,200 คน จาก 113 ประเทศ รวมถึงมีผู้สังเกตการณ์อีกกว่า 1,500 คน จากทุกหน่วยงานของรัฐ องค์กรสหประชาชาติ และสื่อมวลชนแขนงต่างๆ เพื่อมาร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่โลกกำลังเผชิญอยู่

ผลจากการประชุมครั้งนั้น ทำให้เกิดการจัดตั้งโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP: United Nations Environment Programme) ที่มีภารกิจในการส่งเสริมการปกป้องกำลังของประชาชนทุกคนในการดูแลสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ไปสู่นรุ่นต่อไป

และยังเกิด “วันสิ่งแวดล้อมโลก” (World Environment Day) คือ วันที่ 5 มิถุนายนของทุกปี

หากคุณสามารถตอบแล้วว่ารู้สึกอย่างไรกับธรรมชาติ และหากคำตอบที่ได้คือ “ความรัก” และ “อยากดูแลรักษาไว้” วันนี้คงยังไม่สายที่เราจะเปลี่ยนแปลงตัวเอง เพื่อรักษาโลกและธรรมชาติที่เราผูกพัน ให้คงอยู่กับเรานานเท่านาน

ดร.ธีระพล ถนอมศักดิ์ยุทธ
บรรณาธิการบริหาร

GreenPrint
Carbon Neutral

1777-73851277-73851278-VCLU-009

เครือเจริญโภคภัณฑ์มีความตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงเลือกผลิตวารสารเล่มนี้ผ่าน “นวัตกรรมพิมพ์สีเขียว” ที่มีส่วนช่วยลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิต เทียบเท่าการปิดหลอดไฟ 1 ชั่วโมง ในการรณรงค์ลดโลกร้อน จำนวน 4,678 ดวง ต่อวารสาร 5,000 เล่ม และในส่วนที่ไม่สามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก ได้จัดทำคาร์บอนเครดิตมาชดเชยเท่ากับศูนย์ จากปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด 1.03 ตัน เพื่อให้ได้หนังสือคุณภาพดี และเป็นส่วนหนึ่งในการทำให้โลกยั่งยืน

เมล็ดพันธุ์แห่งความยั่งยืน

โลกจะยั่งยืนได้ต้องอาศัยความร่วมมือในการขับเคลื่อน ภายใต้กรอบ

“3 H” HEART - HEALTH - HOME

HEART มุ่งมั่น...ทำธุรกิจด้วยใจที่ยั่งยืน

HEALTH มุ่งมั่น...สร้างสังคมยั่งยืน

HOME มุ่งมั่น...เพื่อสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

บรรณาธิการบริหาร :

ดร.ธีระพล ถนอมศักดิ์ยุทธ

คณะบรรณาธิการ : สำนักกิจกรรม

สื่อสารองค์กร เครือเจริญโภคภัณฑ์

เจ้าของ : สำนักกิจกรรมสื่อสารองค์กร

เครือเจริญโภคภัณฑ์

อาคาร ซี.พี. ทาวเวอร์ ชั้น 12

เลขที่ 313 ถนนสีลม แขวงสีลม

เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500

โทรศัพท์ : 0-2625-8127-9

โทรสาร : 0-2638-2741

อีเมล : prcpgroup@cp.co.th

จัดพิมพ์โดย : บริษัท พรินท์ ซีดี จำกัด

29/45-46 ซอยวัดสามง่าม ถนนพระราม

ที่ 1 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน

กรุงเทพฯ 10330

ร่วมสร้างสรรค์เนื้อหาและศิลปกรรมโดย :

บริษัท เปเปอร์คอรัส จำกัด

โทรศัพท์ : 0-2887-4830

โทรสาร : 0-2887-0486

อีเมล : paperchorus@hotmail.com

สืบเนื่องจากวารสารฉบับาน ฉบับที่ 2 หน้า 19 ได้ลงข้อความผิดพลาดเคลื่อนไป โดยข้อมูลที่ถูกต้องคือ ซิลเวีย เอิร์ล นักสมุทรศาสตร์ และนักสำรวจจากประชาชนของ National Geographic ทางกอง บ.ก. ขออภัยในความผิดพลาดมา ณ ที่นี้

เรื่อง : Green Tea

เมื่อฉันอยากเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วันก่อนดูข่าวที่สหรัฐอเมริกาออกประกาศเตือนภัยสภาพอากาศร้อนจัดฉบับใหม่ เพราะเกิดคลื่นความร้อนส่งผลให้อากาศร้อนจัดถึง 50 องศาเซลเซียส แคมมีผู้เสียชีวิตแล้ว 4 ราย ย้อนกลับมามองประเทศไทย กรมอนามัยก็ออกมาแถลงว่าคนไทยป่วยจากอากาศร้อนเพิ่มสูงขึ้น จากตัวเลขไม่ถึงหลักร้อยคน ในปี พ.ศ. 2556 ตอนนั้นพุ่งไปเกือบ 2,500 คน น่าสงสัยจริงๆ ว่ามันเกิดอะไรขึ้นกับโลกเรา แล้วเราจะต้องทำอะไรถึงจะหยุดโลกร้อนได้ พอลองหาข้อมูลไปเรื่อยๆ จากที่อยากรู้ว่า “เราต้องทำอะไรถึงจะช่วยแก้ปัญหาโลกร้อนได้” กลับไปเจอกับคำว่า “Greenovation” และนี่อาจจะเป็นคำตอบที่ช่วยให้พวกเราไม่ต้องตายเพราะโลกร้อนก็เป็นได้

“Greenovation” มาจากคำว่า “Green” รวมกับคำว่า “Innovation” เป็นคอนเซ็ปต์กว้างๆ ที่กำลังบอกเราว่า มนุษย์ไม่ว่าจะเป็นภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ หรือภาครัฐ สามารถทำให้โลกเย็นขึ้นได้ เพียงแค่เราต้องทำตัว

เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปรับเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ที่กำลังทำอยู่ให้สอดคล้องและนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

อย่างไรในภาคธุรกิจ การทำธุรกิจให้ไปได้ดีพร้อมกับทำให้สิ่งแวดล้อมดีไปด้วยมักมีค่าใช้จ่ายสูง เลยต้องใช้นวัตกรรม หรือ Innovation มาช่วยให้ต้นทุนต่ำลง Greenovation จึงเป็นเหมือนตัวช่วยให้ภาคธุรกิจลงมาช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้ง่ายขึ้น

ตัวอย่าง “ไอเดียรักษ์โลก” ที่น่าสนใจ เช่น เครื่องซักผ้าที่ใช้แค่ 1 แก้ว นวัตกรรมสีเขียวของบริษัทสัญชาติอังกฤษ Xeros เครื่องซักผ้ารุ่นนี้ช่วยลดการใช้น้ำได้ถึง 90% โดยแตกต่างจากเครื่องซักผ้าทั่วไปตรงที่ใช้เม็ดบีดไนลอนดูดซับคราบสกปรก ซึ่งเม็ดบีดไนลอนสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้จึงช่วยลดค่าใช้จ่ายรายเดือนได้ราว 33%

เครื่องพิมพ์ PrePeat ที่ลบและพิมพ์ซ้ำได้โดยไม่ต้องใช้หมึกของบริษัท Sanwa Newtec เปลี่ยนการใช้กระดาษมาใช้แผ่นพลาสติก

โพลีเอธิลีนเทเรพทาเลต ที่ไวต่อความร้อนแทน จึงสามารถพิมพ์แล้วลบได้กว่า 1,000 ครั้ง โดยที่บนเครื่องพิมพ์จะมีปุ่มฟังก์ชันให้เลือก ระหว่าง พิมพ์ (Print) ลบแล้วพิมพ์ (Erase & Print) หรือลบ (Erase) อย่างเดียว

นอกจาก Greenovation ในภาคธุรกิจแล้ว ภาครัฐเองก็มี “Smart City” รูปแบบการบริหารจัดการเมืองเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืน เน้นการจัดสมดุลของสิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน และการเลือกใช้พลังงานสะอาด

กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย นับเป็นตัวอย่างสมาร์ทซิตีที่ดีที่สุดในโลกที่เต็มไปด้วยนวัตกรรมและเขตเมืองสีเขียว มีการใช้แผงผลิตพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Panels) ซึ่งนำรายได้เข้าประเทศกว่า 8 พันล้านยูโรต่อปี และยังมีความก้าวหน้าในการพัฒนาพลังงานทดแทนต่างๆ ทั้งพลังงานหมุนเวียน พลังงานน้ำ พลังงานชีวภาพ และพลังงานจากแสงอาทิตย์ หรือ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ก็มีโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ใช้เทคโนโลยีช่วยควบคุมการผลิต ส่ง และจ่ายพลังงานไฟฟ้า ทำให้ประเทศญี่ปุ่นสามารถลดปริมาณการใช้ไฟฟ้าโดยไม่จำเป็นได้อย่างมหาศาล

จะเห็นว่าทุกภาคส่วนพยายามคิดค้นสรรหาไอเดียรักษ์โลกมาเพื่อยืดอายุโลกใบนี้ให้อยู่ต่อไป

นี่ไม่ใช่เพื่อตัวเรา ครอบครัวเรา หรือประเทศของเรา แต่การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นการก่อกำเนิดโลกที่เราทุกคนต้องช่วยกัน

แล้ววันนี้คุณพร้อมจะเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแล้วหรือยัง?

“A small action can make a big difference” แต่คุณเปลี่ยน โลกนี้ก็จะนำอยู่ขึ้น 🌱

เรื่อง : ศศิธร ภาพ : ถนอมศักดิ์ บุญวิภาส

ดร.บัณฑิต เศรษฐศิโรตม์

เดินหน้าปฏิรูป...สู่ก้าวที่ยั่งยืน

วันที่ 5 มิถุนายนของทุกปี องค์การสหประชาชาติ หรือ UN กำหนดให้เป็น “วันสิ่งแวดล้อมโลก” แน่นนอนว่าประเทศไทยในฐานะส่วนหนึ่งของระบบนิเวศโลกก็ตระหนักดีเรื่องนี้ และเดินหน้าขับเคลื่อนเรื่องสิ่งแวดล้อมเรื่อยมา ตั้งแต่ระดับนโยบาย และการปฏิรูปเชิงโครงสร้าง ในการนี้ ดร.บัณฑิต เศรษฐศิโรตม์ ในฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี และผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม (ธ.พ.ส.ส.) ผู้เป็นแกนหลักในการเคลื่อนไหวเรื่องพลังงานสีเขียวเพื่อผู้บริโภคมาตลอดหลายสิบปี จะรับหน้าที่ถ่ายทอดความคืบหน้าด้านการขับเคลื่อน

นโยบายสิ่งแวดล้อมจากรัฐธรรมนูญใหม่และยุทธศาสตร์ชาติ ผ่าน “บัวบาน” ฉบับรับวัน “สิ่งแวดล้อมโลก”

งานหลักขับเคลื่อน ปฏิรูป นำสู่ความยั่งยืน

แม้ความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หรือ สปช. รับผิดชอบเรื่องงานปฏิรูปด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติในร่างรัฐธรรมนูญจะสิ้นสุดลงแล้ว ทว่าบทบาทของการเป็นหนึ่งในคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ดูแล 17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี ยังคงดำเนินต่อควบคู่ไปกับบทบาทใหม่ในตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี เพื่อขับเคลื่อนการ

ปฏิรูปของรัฐบาล โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาประเทศทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน

“ฐานของการทำงานก็คือทำให้การปฏิรูปซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่หมักหมมเรื้อรัง สะสมไว้ ถ้าเปรียบประเทศเหมือนบ้าน งานตรงนี้ก็เหมือนการซ่อมบ้านก่อน เราต้องแก้ปัญหารากฐานจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เป็นธรรม แล้วนำไปสู่การวางอนาคตแล้วบ้านใหม่ใน 20 ปีข้างหน้า โครงสร้างหน้าตาจะเป็นอย่างไร ล่าสุดเรามีกรรมการชุดที่เรียกว่า ป.ย.ป.* ป. ตัวแรกคือปฏิรูป ย. คือยุทธศาสตร์ ป. ตัวหลังคือ ประองคอง ซึ่ง 3 เรื่องนี้ต้องทำไปด้วยกัน โดยดูว่างานที่เราจะเร่งรัดการปฏิรูปตอนนี้มีเรื่องอะไรบ้าง เช่น เรื่องที่ดิน

กฎหมายสิ่งแวดล้อม

“การปฏิรูปต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมี 6 ด้าน ได้แก่ ความมั่นคง เพิ่มขีดความสามารถแข่งขัน การพัฒนาคน ลดความเหลื่อมล้ำ สิ่งแวดล้อม และเรื่องการบริหารจัดการภาครัฐ ขณะเดียวกันในยุทธศาสตร์ชาติก็มีเป้าหมายหลักเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งถูกเขียนกติกาไว้ในรัฐธรรมนูญ ที่ประกาศใช้ เมื่อ 6 เมษายน 2560 เป้าหมายการปฏิรูปประเทศมีอยู่ 3 ข้อ อยู่ในมาตรา 257 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ลดความเหลื่อมล้ำ คุณภาพชีวิตที่ดีมีสุขที่ประชาชนได้รับ คือ ความสุข คุณภาพชีวิตที่ดีมีส่วนร่วมในการพัฒนา และมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางสหประชาชาติที่เกิดขึ้นพอดีมี 17 เป้าหมาย 169 เป้าประสงค์ และ 241 ตัวชี้วัด กำกับทำให้เราไม่หลงทาง แต่ส่วนวิธีการ UN ไม่ได้บอกว่าเดินอย่างไร เป็นเรื่องของแต่ละประเทศกำหนดเอง เพราะฉะนั้นเป็นการบ้านของเราที่ต้องกำหนดในยุทธศาสตร์ชาติว่าทำอย่างไรไปสู่เป้าหมายที่ยั่งยืน โดยเอาเป้า SDGs มาเป็นกรอบในการวางแนวทางการเดินทาง ซึ่งเราเลือกใช้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นฐานตอบโจทย์นี้ ฉะนั้นเรื่อง SDGs การปฏิรูป และยุทธศาสตร์ชาตินี้ไปด้วยกัน”

ปฏิรูปสิ่งแวดล้อม โภชนา การบ้านเยอะ

“ในส่วนของการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ถ้าแบ่งตามประเภทของทรัพยากร ดิน ป่าไม้ ประมง น้ำ พลังงาน เหมืองแร่ เราก็จะมีโจทย์การบ้านเยอะมาก โคร่งในการทำงานเราจึงดูปัญหาเชิงระบบและโครงสร้าง ซึ่งหมายถึง 5 เรื่องใหญ่ๆ ได้แก่ เครื่องมือในการบริหารจัดการตัดสินใจ องค์กรที่ดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมและโครงสร้าง ระบบประสานวิธปฏิบัติของภาครัฐ ภาวะเปื้อนและกฎหมายสุดท้ายคือกลไกการเงินระบบงบประมาณ

“เรื่องสิ่งแวดล้อม เครื่องมือในการบริหารจัดการตัดสินใจ เราใช้การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่เรียกว่า EIA (Environmental Impact Assessment) ซึ่งวันนี้มีจุดอ่อนข้อบกพร่อง จนกลายเป็นข้อขัดแย้ง ภาคเอกชนบอกว่าล่าช้า ภาคประชาชนบอกว่าไม่เชื่อถือ ถ้าปฏิรูป EIA ได้ จะช่วยให้การพัฒนาที่ต้องดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม สุขภาพ ชุมชน กับการพัฒนาเดินไปด้วยกันได้

“เรื่องปฏิรูปองค์กรที่ดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืนเป็นความเชื่อมโยงและสมดุลของเป้าหมายการพัฒนาในสามเสาหลัก เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม

ยกตัวอย่าง องค์กรด้านน้ำ อยู่ในความรับผิดชอบของ 8 กระทรวง 30 กว่ากรม ต่างมีเป้าหมาย มีพื้นที่ดูแลกระจาย ฉะนั้นการเข้าไปจัดการประสานให้องค์กรเกิดเป็นเอกภาพจะทำให้เกิดการจัดการน้ำตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงทะเล และยังมีวิธปฏิบัติของภาครัฐ จะให้มีส่วนร่วมอย่างไร กระจายอำนาจไปสู่จังหวัดท้องถิ่นอย่างไร

“อีกหนึ่งปัญหาเชิงระบบและโครงสร้างคือเรื่องกฎหมายล้าสมัย ไม่ทันกับเหตุการณ์ นอกจากต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเดิม เนื่องจากไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ เรายังต้องการกฎหมายใหม่ๆ เพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต เช่น กฎหมายการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ยกตัวอย่าง

ประเทศไทยเราตั้งเป้าหมายว่าเราจะลดก๊าซเรือนกระจก 20-30% ในช่วง 10 ปี ค.ศ. 2020-2030 แต่ในวันนี้ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ที่อยู่อาศัย บ้านเรือน เราไม่รู้ว่ามีใครปล่อยก๊าซบ้าง ที่ให้โรงงานอุตสาหกรรมรายงานตัวเลขการปล่อยก๊าซนี้คือการขอความร่วมมือ ไม่มีกฎหมายมาบังคับนะครับ เรายังต้องการกฎหมายที่ให้หน่วยงาน องค์กรธุรกิจ โรงงาน รายงานบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

“ยังมีเรื่องการปรับเปลี่ยนของระบบด้านกลไกการเงิน ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ต้องมีเครื่องมือเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณ การเงินใหม่ๆ กองทุน เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งภาครัฐบอว่าเป็นตัวอย่างหนึ่ง เรายังคิดไปถึงเรื่องพันธบัตรป่าไม้ การแก้ไขกฎหมายให้คนดูแลป่า เปลี่ยนจากระบบที่ต้องใช้งบประมาณภาครัฐ แต่ไปยกระดับ CSR ที่ทำกันอยู่ให้ดีขึ้น จากเดิมที่คนไปปลูกป่ากันแต่ไม่รู้ว่าจะยั่งยืนหรือเปล่า เรายังมีเครื่องมือใหม่ๆ เข้าไปรองรับ

“และการปฏิรูปเรื่องจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม เราไม่ได้ทำเป็นรายทรัพยากร แต่นำระบบเหล่านี้ไปประยุกต์กับทุกเรื่อง ทั้งน้ำ ที่ดิน ป่า ทะเล เหมืองแร่ พลังงาน เพราะระบบนิเวศเชื่อมโยงกัน การดูแลจัดการจึงต้องเชื่อมโยงกัน แยกเป็นส่วนๆ ไม่ได้อยู่แล้วอีกทั้งภายใต้เวลาทำงานที่จำกัด ถ้าใช้วิธีแก้ปัญหาที่ละทรัพยากรก็ไม่ทันกับเวลาที่เรามี ดังนั้น มองเป็นเชิงระบบแล้วประยุกต์ไปกับทุกทรัพยากรจะตอบโจทย์ได้มากกว่า”

พลังประสาน “4P” จากทุกภาคส่วน

“การมีส่วนร่วมขององค์กรธุรกิจและภาคส่วนต่างๆ ถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งครับ ลำพังภาครัฐฝ่ายเดียวไม่พอ และคงทำไม่สำเร็จด้วยหลากหลายเหตุผล ทั้งข้อจำกัดด้านทรัพยากร ซึ่งไม่ใช่แค่เรื่องงบประมาณ ยังมีเรื่องความรู้ เรื่องเทคโนโลยี ฉะนั้นความจำเป็นที่จะต้องมีความร่วมมือในรูปแบบที่เราเรียกกันว่า 4P คือ public, private,

SHOULD KNOW

- EIA (Environmental Impact Assessment) คือ “รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม” จากโครงการต่าง ๆ ของรัฐและเอกชน เช่น เชื้อเพลิง โรงไฟฟ้า ถนน สนามบิน ที่อยู่อาศัย โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ ทั้งด้านบวกและลบ เพื่อเตรียมควบคุม ป้องกัน และแก้ไขก่อนเริ่มสร้างโครงการนั้น ๆ
- EHIA (Environmental Health Impact Assessment) เป็นรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อสุขภาพของชุมชน ของประชาชน ที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการนั้น ๆ

*หมายเหตุ : ป.ย.ป. = คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง

people และ partnership ทั้งรัฐ เอกชน ชุมชน ประชาชน ร่วมมือกัน ซึ่งโมเดลนี้ก็คือ เป้าหมายที่ 17 ของ SDGs นั่นคือ Partnerships for the Goals ซึ่งประกอบด้วยแนวร่วม ภายในประเทศ องค์กรทุกภาคส่วนร่วมกัน และพาร์ทเนอร์ชิพระหว่างประเทศ ระหว่างภูมิภาค ในระดับกลไกการปฏิรูปก็จะมีตัวแทนของภาคประชาสังคมเข้ามาอยู่ร่วม อย่างทุกวันนี้ภาคเอกชนค่อนข้างมีบทบาทเข้ามาเต็มที่ การภาครัฐเปิดกลไกประชาชาติ ก็มี 11 คณะ เข้ามามีส่วนร่วมในแต่ละเรื่อง อย่างคุณศุภชัย เจียรวนนท์ สนใจด้านการศึกษา การมีส่วนร่วมก็ชัดเจน”

วิกฤตสิ่งแวดล้อมต้องการยาแรง...เร่งเยียวยา

“สำหรับปัญหาสิ่งแวดล้อมแต่ละเรื่องจะมีความหนักเบาไม่เหมือนกัน อย่างเรื่องการจัดการน้ำก็ต้องใช้การออกแรงเยอะ ถ้าไม่อย่างเจอประสบการณ์น้ำท่วมหนักเหมือนปี 2554 เรื่องการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม EIA หรือ EHIA อย่างที่เกิดความขัดแย้ง โรงไฟฟ้าถ่านหินกระบี่ เขื่อนแม่วงก์ โรงไฟฟ้าเทพา จะใช้วิธีปะผุไม่ได้ ต้องใช้ยาแรง

ผ้าตัดเลย เพราะปัญหาจากหลายส่วน ตั้งแต่ขาดการมีส่วนร่วมอย่างเพียงพอของผู้ที่อาจจะได้รับผลกระทบ เชื่อมโยงไปถึงการเปิดเผยอย่างโปร่งใสของข้อมูล ความไม่เชื่อถือก็ตามมา ถ้าไม่ยอมให้เสียโอกาสในการพัฒนาสวัสดิการที่สังคมจะได้รับ ก็ถึงเวลาต้องปฏิรูปใหญ่ระบบการทำรายงาน EIA ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยให้การพัฒนาเกิดขึ้น ความขัดแย้งลดลง โดยต้องไปแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องก็คือ พระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อมปี 2535

เพราะกฎหมายฉบับนี้จะเป็นกติกาที่บอกว่าการทำ EIA ต้องทำอะไร และเราได้ข้อสรุปมาแล้วว่าเรื่องการแก้ไข พ.ร.บ. นี้ต้องเสร็จภายในมิถุนายนปี

“เรื่องกฎหมายก็เป็นฐานรากสำคัญ เพราะเป็นตัวกำหนดกติกาการทำงาน การใช้อำนาจของหน่วยงานภาครัฐ ประเทศไทยมีกฎหมายด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเยอะมากนะครบเกือบ 70 ฉบับ ทั้งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ฯลฯ ซึ่งกฎหมายในยุคนี้กับยุคนี้มีอะไรที่ต่างกันมากในหลายส่วน ในขณะที่รัฐธรรมนูญ 2540 และ 2550 มีความก้าวหน้ามากในเรื่องสิทธิชุมชน การมีส่วนร่วม กลุ่มพลเมืองผู้ตื่นรู้ (active citizen) ทั้งหลาย

ใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญที่บอกให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างสมดุลและยั่งยืน แต่ในทางปฏิบัติ หน่วยงานภาครัฐยังต้องใช้กฎหมายที่ให้อำนาจในการทำงาน ถ้าไม่ใช่เขาก็มีความผิดมาตรา 157 ละเว้นให้อำนาจไม่ชอบ ปัญหาที่ตามมาคือเกิดเป็นคดีในทางปกครองมากมาย จึงต้องปฏิรูประบบกฎหมาย ทำให้กฎหมายที่ล่าช้าหรือไม่เข้ากับสถานการณ์ถูกปรับแก้

“ธนาคารที่ดินเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ถูกเสนอให้จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือตัวใหม่เสริมระบบการแก้ปัญหาเรื่องที่ดิน โดยทำเรื่องระบบฐานข้อมูลการถือครองที่ดิน จะได้ว่าว่ามีปัญหาความเหลื่อมล้ำทางที่ดินแค่ไหน ซึ่งข้อมูลจะเป็นตัวบอกว่าเราต้องจัดการอย่างไร ขณะที่ระบบภาษีที่ดินก้าวหน้าจะช่วยลดปัญหาถือครองที่ดินเพื่อเก็งกำไร เอาที่ดินที่เก็บไว้ มาสู่การใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ธนาคารที่ดินจะช่วยเรื่องที่ดินของเกษตรกร

หลุดมือ แล้วกลายเป็นที่ดินของนายทุน นักเก็งกำไร จนกลายเป็นปัญหาสังคมตามมา โดยธนาคารช่วยเอาที่ดินนั้นมาถือไว้ให้ก่อน แล้วประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกรปรับระบบการผลิต จนสามารถเอาเงินมาไถ่ถอนที่ดินกลับไปเป็นพื้นที่เกษตรเช่นเดิม ซึ่งเราต้องทำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการออกมาเป็นพระราชบัญญัติ น่าจะเกิดขึ้นได้เร็วๆ นี้เช่นกัน”

นิยามความยั่งยืนฉบับนักวิชาการสิ่งแวดล้อม

“ผมคิดว่าความยั่งยืนเป็นความเชื่อมโยงและสมดุลของเป้าหมายการพัฒนาในสามเสาหลัก คือ เสาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ถ้าเป็นเรื่องป่าไม้ พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น 40% แต่ทำให้คนขัดแย้งกันมากขึ้น เกิดคิระหว่างรัฐกับชุมชนที่อยู่ป่า นำไปสู่ปัญหาผลกระทบทางสังคมตามมา อย่างนี้ไม่ใช่การพัฒนาที่ยั่งยืน หรือเศรษฐกิจโตแต่ทำให้เราเหลือทรัพยากรอย่างจำกัดให้กับคนรุ่นต่อไป อันนี้ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้นสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม มันต้องสมดุล ซึ่งความสมดุลไม่ได้หมายความว่าเท่ากันนะครับ สมดุลคือคุณภาพของการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ

“ดังนั้น การพัฒนาที่ไม่ได้เลือกเอาเฉพาะเรื่องเศรษฐกิจ หรือเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นตัวนำ แต่มุ่งเป้าหมายทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม โดยความขัดแย้งไม่เกิดขึ้น และส่งต่อให้ลูกหลานเราได้ นี่คือหลักนิยามที่ทำให้ยั่งยืน เราต้องพัฒนาโดยที่ไม่สร้างผลกระทบ ปัญหา ทั้งไว้ให้ลูกหลานคนรุ่นต่อไป”

และเมื่อลองให้ผู้มีบทบาทเคลื่อนไหวเรื่องสิ่งแวดล้อมมาหลายสิบปีวาดภาพโลกที่ยั่งยืนก็ได้รับคำตอบทันทีว่า

“ความยั่งยืนในความคิดผมก็คือ โลกเราไม่ร้อนเกิน 2 องศา ซึ่งช่วงเวลาคือภายใน ค.ศ. 2100 นะครับ ตอนนี้อยู่ที่ 0.9 จะไปถึง 1 องศาแล้วครับจริงๆ ประเทศแถบหมู่เกาะเขาเรียกร้องแค่ 1.5 ด้วยซ้ำ เพราะแค่นั้นเขาก็กระทบหนักแล้วนะครับ แต่ 2 เกิดจากตัวเลขการเจรจาจากการเมือง เศรษฐกิจ สิ่งที่จะช่วยได้คือ การเป็นผู้บริโภคสีเขียว (green consumer) เราต้องรู้ว่าสิ่งที่เราใช้อยู่ มันส่งผลต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างไร แม้มันอาจจะไม่ได้เชื่อมโยงโดยตรงกับกิจกรรมเดี่ยวนั้น งาน การเดินทาง เสื้อผ้า

การใช้ของในชีวิตประจำวันทั้งหลายล้วนเชื่อมโยงต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจก แต่ถ้าเราสามารถตระหนักรู้และเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยจะช่วยได้เยอะครับ อย่างตัวผมเองเพิ่งซื้อรถเมื่อ 2 ปีที่แล้ว ถ้าจะต้องเปลี่ยนอีกรถคันต่อไปก็คงเป็นรถพลังไฟฟ้า ผมเพิ่งดูคุณอีลอน มัสก์ ให้สัมภาษณ์เรื่องไปลงทุนผลิตที่จีน อีก 3 ปีข้างหน้ารถไฟฟ้าที่มาจากจีนราคาเราคงเอื้อมถึงแล้วครับ (ยิ้ม)”

ต้นทางแรงบันดาลใจ...ความสนใจสิ่งแวดล้อม

“เป็นจังหวะแต่ละช่วงวัยนะครับ ตอนเด็กๆ ผมเติบโตอยู่กับकुคลองท้องถิ่นแถวสมุทรปราการ ปิดเทอมผมก็วิ่งเล่น จับปลากัดหัดว่ายน้ำริมคันนา ถึงหน้าวิดน้ำออกจากนาก็ไปไล่จับปลา พอมาเรียนในระดับอุดมศึกษา อาจารย์ที่ผมเรียนด้วยก็เป็นครูด้านสิ่งแวดล้อม คือ ดร.สุพล สุตารา ประธานมูลนิธิสืบนาคะเสถียร คนแรก เป็นคนที่ทำเรื่องสิ่งแวดล้อมทางทะเล ผมจึงถูกหล่อหลอมมากับแนวทางนี้ เมื่อสนใจจึงเลือกเรียนวิทยาศาสตร์ทางทะเล เพราะอยากดำน้ำอยากลงไปใต้ทะเล (ยิ้ม) ซึ่งอาจารย์สุพลก็เป็นครูสอนดำน้ำด้วย รู้สึกเลยว่ามันตรงกับจริต เวลาทำการบ้านเขียนเปเปอร์เรื่องพวกนี้ผมไม่รู้สึว่ามันเป็นการบ้าน แต่เป็นความสนุกอยากค้น อยากเขียน อยากทำ พอเรียนต่อปริญญาโท ผมก็เลยไปเรียนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยตรง ดังนั้น คงมาจากประสบการณ์ในวัยเด็ก และการได้รับอิทธิพลของคนที่เราไปเกี่ยวข้องทำให้มาอยู่ตรงนี้แล้วพอทำก็รู้สึกสนุกกับมัน ก็เลยทำต่อเนื่องมาถึงวันนี้”

“และถ้าวันนี้เราสามารถเปลี่ยนแปลงกฎหมายบางฉบับได้ให้เป็นกฎหมายที่รองรับรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายที่รองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมมากขึ้น เมื่อจบจากบทบาทหน้าที่นี้ผมกลับไปทำงานในภาคประชาสังคมของตัวเอง การทำงานก็ง่ายขึ้น เพราะเราเปลี่ยน Rules of the game ไปแล้ว เราจะได้ทำงานบนกติกาใหม่ที่อยู่บนแพลตฟอร์มของการมีส่วนร่วม มีกติกาที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ส่งผลให้ขบวนการปฏิรูปที่จะเดินต่อไปเปลี่ยนเป็นเกมใหม่ ทำให้ผู้เล่นคนใหม่ซึ่งในทีนี้ก็คือบทบาทขององค์กรทั้งหลายที่ไม่ใช่รัฐ ทั้งภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจ สามารถมีบทบาท

เข้ามาร่วมมือกันได้ นี่คือสิ่งที่จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่เราคาดหวังอยากให้เกิดขึ้น”

พลังผู้บริโภคคือฐานรากสำคัญ

เป็นเวลาหลายสิบปีมาแล้วที่ชีวิตและงานของ ดร.บัณฑิต เกี่ยวพันคลุกคลีอยู่กับการเคลื่อนไหวเรื่องสิ่งแวดล้อม และการลงแรงทุ่มใจลงไปในนั้นก็ไม่เคยเปล่า เนื่องจากเห็นผลเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีพอสมควร

“หลายส่วนก็เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีนะครับ เรามีพลเมืองที่ตื่นตัวเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในเรื่องนี้ก็เนื่องมาจากฐานของรัฐธรรมนูญที่พูดว่าสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนเกี่ยวข้อง เราก็จะเห็นพลเมืองที่ตื่นรู้เกิดขึ้นมากมาย คนที่ออกมาต่อสู้อัดค้านโครงการที่ไปทำลายสิ่งแวดล้อม เรื่องขององค์กรภาครัฐ แต่เดิมไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในกฎกระทรวง ตอนนั้นจังหวะปี 2545 ที่ปฏิรูประบบราชการครั้งใหญ่ ก็เกิดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้น เราก็เห็นว่าทำให้ความสำคัญในโครงสร้างภาครัฐ เราเห็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีของทิศทางตลาดที่เอาเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นเงื่อนไข ทั้งการค้าระหว่างประเทศ สินค้าที่ถูกอิทธิพลจากภายนอกเข้ามา ทำให้ภาคธุรกิจเริ่มเห็นสิ่งแวดล้อมเป็นโจทย์ในการพัฒนาทางธุรกิจ เห็นภาคธุรกิจปรับเปลี่ยน ไปสู่การตอบโจทย์เรื่องการกำกับสิ่งแวดล้อมคู่กัน ไม่ได้มองว่าต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง จากเดิมที่แข่งขันกันแบบ Comperative Advantage ดูความได้เปรียบด้านต้นทุนที่ต่ำกว่าก็เปลี่ยนแปลงในอนาคตเห็นชัดว่าทิศทางเปลี่ยนเป็น Lost Advantage คือแข่งขันกันว่าใครลดการสูญเสียได้มากกว่า ลดการสูญเสียพลังงาน ลดการสูญเสียโดยไม่สร้างขยะ ลดการสูญเสียในวัตถุดิบต่างๆ คนนั้นคือผู้ได้เปรียบ ก็เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงตรงนี้

“ผมมองว่าฐานสำคัญคือความตื่นตัวและพลังของผู้บริโภคสีเขียวไม่ว่าจะอาชีพใดหมวกที่ทุกคนสวมด้วยกันหมดคือการเป็นผู้บริโภค ฉะนั้นเป็นพลังที่ใหญ่มาก และเป็นการเปลี่ยนแปลงจริงๆ โดยจะส่งผลกับวัตถุประสงค์หรือความต้องการต่อผู้ผลิตต่อตลาด ซึ่งเราเห็นตัวอย่างจากโลกตะวันตกที่เขาก้าวหน้าไปถึงจุดนั้น ถ้าผู้บริโภคเรียกร้องสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในสินค้าประเภทเดียวกันเขาเลือกซื้อสินค้าที่มี

คาร์บอนฟุตพริ้นต์ต่ำ ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดีไซน์บรรจุภัณฑ์ ไม่สร้างขยะจำนวนมาก วันนี้ผู้บริโภคถูกกลไกทางการตลาด การโฆษณา สร้างค่านิยมพฤติกรรมผู้บริโภคแบบหนึ่ง แต่ถ้าผู้บริโภคเปลี่ยน ก็จะเปลี่ยนเกมเลย ทำให้ภาคธุรกิจต้องตอบสนอง แล้วก็เกิดความยั่งยืนต่อทั้งผู้ผลิต กติกาของภาครัฐ การดำเนินการของคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้เกิดพรรคการเมืองสีเขียวที่มีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมเป็นสาระสำคัญมากกว่าทุนประชานิยม นำไปสู่การเปลี่ยนระดับโครงสร้างการเมืองได้ แต่พลังแบบนี้ต้องมาจากฐานผู้บริโภคที่มีวิถีชีวิต พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิมจริงๆ” 🌱

DID YOU KNOW

อะไรจะเกิดขึ้นหากโลกร้อนเกิน 2 องศา

- “สิ่งที่นักวิทยาศาสตร์ใช้โมเดลคาดการณ์ไว้เนะครับ สิ่งมีชีวิตกว่าอีก 20% จะสูญพันธุ์ ป่าในแอมะซอนอยู่ไม่ได้ ปะการังฟอกขาว น้ำทะเลร้อนขึ้น สาหร่ายที่อยู่รอบปะการังจะตาย แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยที่เป็นแหล่งปะการังหายไปถึง 80% ฉะนั้นการท่องเที่ยวแบบหมู่เกาะสุรินทร์ สิมิตัน พาคมนไปดำน้ำต้องเปลี่ยน เพราะพื้นที่ท่องเที่ยวเราเป็นแบบเอาต์ดอร์ จึงได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหาโลกร้อน ภาคธุรกิจท่องเที่ยวที่เป็น รายได้ สำคัญ ของประเทศไทยจึงต้องเตรียมตัวรับผลกระทบจาก Climate Change”

เรื่อง : กรรณา ชินพัฒน์

มลพิษทางอากาศโจมตีสถานที่ประสูติของพระพุทธเจ้า

เมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมามีวันสำคัญทางศาสนาที่ได้รับการยกย่องให้เป็นวันสำคัญระดับโลก นั่นคือวันวิสาขบูชาโลก แต่รู้หรือไม่ ตอนนี้สถานที่สำคัญในพุทธประวัติกำลังถูกมลพิษทางอากาศเล่นงานอย่างหนัก

นักวิทยาศาสตร์ออกมาเตือนแล้วว่าขณะนี้สถานที่ประสูติขององค์สัมมาสัมพุทธเจ้าในเนปาล กำลังเผชิญหน้ากับมลพิษทางอากาศอย่างรุนแรง เมื่อนำอากาศในสถานที่ต่างๆ 5 แห่งทั่วประเทศมาตรวจวัดคุณภาพ ปรากฏว่าลุมพินี มาเป็นอันดับหนึ่ง

หลังจากนำค่าฝุ่นละอองในอากาศที่ลุมพินี มาตรวจค่า PM 2.5 พบว่ามีค่าสูงถึง 173.035 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในขณะที่จิตวันที่อยู่ใกล้เคียงมีค่า 113.32 และกาญจนาถุที่ขึ้นชื่อลือชาว่าอากาศแย่มากๆ นั้นยังมีค่าน้อยกว่า อยู่ที่ 109.82 อย่างไรก็ตาม ตัวเลขปลอดภัยที่องค์การอนามัยโลก (WHO) ตั้งไว้ นั้น มาตรฐานอยู่ที่ 25 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร แต่รัฐบาลเนปาลขอตั้งค่ามาตรฐานของประเทศตัวเองที่ 40

เห็นค่ามลพิษทางอากาศขนาดนี้ แปลว่าโอกาสที่จะซึมเข้าสู่กระแสเลือดคนย่อมมีมากขึ้นถึง 10 เท่า เกินกว่าที่องค์การอนามัย

โลกระบุว่าปลอดภัย

อีกทั้งการศึกษาของ IUCN และยูเนสโกยังพบว่า มลพิษที่กำลังทำลายศาสนสถานและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนท้องถิ่น รวมทั้งคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรมด้วย

นักโบราณคดีจากมหาวิทยาลัยโรม นำตัวอย่างผงฝุ่นเสาชของพระเจ้าอโศกมหาราช (ตั้งแต่ 249 ปีก่อนคริสตศักราช ที่พระเจ้าอโศกมหาราชปักหมุดว่าเป็นจุดที่พระพุทธเจ้าประสูติ) พบว่ามีทั้งยิปซัม แคลไซต์ โดโลไมต์ และแมกนีไทต์ ผงที่พื้นผิวเป็นสารประกอบที่ใช้ในการทำซีเมนต์ และในบริเวณข้างเคียงก็มีโรงงานซีเมนต์ตั้งอยู่

นักท่องเที่ยวและพระที่มาเยี่ยมชมศาสนสถานบอกกับสำนักข่าว BBC ว่าพวกเขารู้สึกหายใจลำบาก พระที่ International Meditation Centre ซึ่งตั้งอยู่ใกล้วิหารมายาเทวีซึ่งเป็นจุดที่พระพุทธเจ้าประสูติเมื่อกว่า 2,600 ปีที่แล้วก็บอกว่า “บางครั้งอาจมาหายใจ

ไม่ออก จนต้องไอออกมา”

และปัจจุบัน ไม่ว่าพระหรือพุทธศาสนิกชนที่มาปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิที่นี่ก็ต้องใส่ผ้าคาดจมูกและปาก และบางคนที่เป็นภูมิแพ้อยู่แล้ว พอมาอยู่ที่นี้อาการยิ่งกำเริบหนัก พระที่ศูนย์วิปัสสนาบอกต่อว่า “อย่างน้อยมี 3 คน ที่ต้องลดเวลาปฏิบัติธรรมให้สั้นลง เพราะพวกเขาทนกับสภาพอากาศไม่ไหว”

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอินเดียคนหนึ่งทำงานมากกว่า 30 ปี และเกษียณแล้วบอกว่า นับวันอากาศยิ่งแย่งเรื่อยๆ มีผู้ป่วยโรคปอดเพิ่มมากขึ้นในช่วงสิบปีหลัง

เมื่อปีที่แล้ว สถานที่ประสูติแห่งนี้มีผู้มาเยี่ยมชมกว่าหนึ่งล้านคน และรัฐบาลอินเดียวางแผนจะพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งของโลกด้วย แต่ก็ต้องไม่ลืมแก้ปัญหาหมอกพิษทางอากาศที่นับวันจะยิ่งหนักหน่วงขึ้นทุกทีด้วยเช่นกัน

ที่มา BBC NEWS <http://www.bbc.com/news/science-environment-39772099>

เด็กน้อยหัวใจสีเขียว

ถึงวันคุ้มครองโลกจะตรงกับเดือนเมษายน แต่สถานที่บางแห่งที่อเมริกาก็จัดงานนี้กลางเดือนพฤษภาคมเพื่อหนีฝน

และงานวันเอิร์ธเดย์ที่คอกแซกกี, นิวยอร์ก ที่ผ่านมามีเด็กชายท้องถิ่นคนหนึ่งพยายามจะรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดีให้คงอยู่ต่อไป ด้วยการให้ความรู้แก่ผู้คน รวมทั้งยังหาเงินเพื่อรณรงค์รักษามหาสมุทรอีกด้วย

เด็กชายคนนั้นชื่อว่าชื่อ Alex Rappleyea-Alvord ให้ข้อมูลกับผู้ที่มาร่วมงานว่าพวกเขาสามารถช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร รวมทั้งยังควรปกป้องโลกใบนี้อย่างไร

อเล็กซ์บอกว่า “คนสร้างมลพิษให้สิ่งแวดล้อมและทำร้ายมันโดยไม่รู้ตัวด้วยซ้ำไป”

ในงาน อเล็กซ์ยังนำโปสเตอร์เกี่ยวกับมลพิษและการรีไซเคิลที่เขาทำคนเดียวช่วยทำมาปะบอร์ด รวมทั้งภาพถ่ายข่าวของเขาทำจากวีลแชร์อีกด้วย

“หนทางหนึ่งที่จะช่วยลดมลพิษคือการปลูกต้นไม้ ช่วยให้อากาศดีขึ้น และช่วยให้คุณได้หายใจในอากาศที่บริสุทธิ์ดีกว่าเดิมด้วย อีกทั้งคุณควรใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดที่ปราศจากสารพิษด้วย”

อเล็กซ์บอกว่าเขาเรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมจากโรงเรียนและอยากช่วยให้โลกมีสิ่งแวดล้อมที่ดี เขาจึงหาเงินก่อตั้ง Cocksackie

AquaLab เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์น้ำ ถิ่นที่อยู่อาศัย และการรักษาระบบนิเวศ

“ผมรักทะเลนะ และก็ไม่มีอยากให้มันตายในปี 2048 อย่างที่บางคนบอก อควาแล็บต้องการจะช่วยเหลือท้องทะเลและช่วยให้ผู้คนเรียนรู้เกี่ยวกับมหาสมุทร”

ในงาน นอกจากจะมีเด็กชายหัวใจสีเขียวแล้ว คนในชุมชนที่มาร่วมงานก็เช่นกัน แคนนี่ แมคแมนน์ เจ้าของเนอสเซอรีคนหนึ่งบอกว่า เขาเองอยากมีส่วนร่วมในชุมชน เลยมาช่วยปลูกต้นไม้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของงาน และช่วยโปรโมตเรื่องราวของโลกใบนี้ให้ผู้คนได้รับรู้มากขึ้น ที่เนอสเซอรีของเขานั้น ผลผลิตทุกอย่างปลูกแบบออร์แกนิกไม่ใช้ยาฆ่าแมลงและรีไซเคิลกระดาษต้นไม้อีกหลังจากที่ใช้งานแล้ว เขาบอกสั้นๆ ว่า

“ผมแค่อยากมีส่วนร่วมทำความสะอาดโลกในส่วนที่ผมทำได้ เพื่อให้สภาพแวดล้อมสะอาดขึ้นกว่าเดิมครับ”

แค่ทุกคนช่วยกันทำในส่วนของตัวเอง และโลกมีเด็กหัวใจสีเขียวแบบนี้มากขึ้น ก็พออุ่นใจว่า เราจะมีสิ่งแวดล้อมที่งดงามรออยู่ในวันข้างหน้า 🌍

ที่มา Columbia-Greene Media:News http://www.registerstar.com/news/article_501c3364-3821-11e7-b217-cb647205446d.html

นกอพยพ... มีผลต่อโลกยั่งยืน

รู้หรือไม่ วันที่ 10 พฤษภาคม ของทุกปี คือ วันนกอพยพโลก (World Migratory Bird Day)

และ UN ก็ชูประเด็น ซึ่งเป็นธีมของปีนี้ว่า Their Future is Our Future เพราะการอพยพย้ายถิ่นของนกมีผลต่อสภาพแวดล้อม และความยั่งยืนของโลกใบนี้ จึงต้องให้ประชาชนทุกประเทศให้ความร่วมมือกันรักษาพื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนก

เหตุก็เพราะปัจจุบันแหล่งอาศัยชั่วคราวของนกอพยพที่ใช้หยุดพักเพื่อพักผ่อนและชาร์จพลังนั้นถูกทำลายลงทั้งจากการเกษตร และสภาพนิเวศที่เปลี่ยนแปลง เช่น หลังจากปี 2000 ที่ผ่านมามีที่อยู่อาศัยของนกตามแนวริมชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกลดลง ส่งผลให้นักนอตเล็ก (Red Knot) ในอเมริกาเหนือลดจำนวนการขยายพันธุ์ลงถึง 80%

และในบางพื้นที่อย่างแอฟริกา นกอย่าง Garganey Duck ถูกล่าทำให้ประชากรนกลดจำนวนลง

แต่เมื่อเข้าใจว่าการดำรงอยู่และการอพยพย้ายถิ่นของนก นำมาซึ่งการรักษาสมดุลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งอนาคตของมัน (นก) ก็คืออนาคตของเรา (มวลมนุษยชาติ) เหล่าชาวบ้านร้านถิ่นทุกประเทศจึงควรร่วมมือช่วยกัน

แล้วอนาคตของทั้งนก (อพยพ) และคนก็จะสดใสไปด้วยกัน

ที่มา United Nation News Centre <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=56721#WSKMqXRitFQ>

CREATING A BETTER LIFE

เรื่อง : วีรภา / ภาพ : Truecorp

ปลูกเมล็ดพันธุ์ ในวันเยาว์วัย

คำกล่าวที่ว่า “ปลูกต้นอะไร ได้ผลผลิตเช่นนั้น” ยังคงเป็นจริงเสมอทุกยุคสมัย หากคุณอยากได้ผลผลิตเป็นเช่นไร ชีวิตของคุณ ก็ควรต้องบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์นั้นๆ ให้เติบโตออกดอกออกผล และที่สำคัญ เมล็ดพันธุ์นั้นควรเริ่มต้นดูแลตั้งแต่วันที่อ่อนเยาว์

หากอยากให้สังคมอุดมไปด้วยการมีส่วนร่วมในการรักษารัฐธรรมนูญและสิ่งแวดล้อม สังคมก็ควรต้องมีส่วนร่วมในการเพาะเมล็ด และปลูกต้นกล้าที่แข็งแรงขึ้นมา

ต้นกล้านั้น คือเยาวชน!

แนวคิดนี้ คือหนึ่งในวัตถุประสงค์ของโครงการ “ค่ายเยาวชน...รักษารักษ์ไพร เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ซึ่งก่อตั้งโดยมูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ * ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และอีก 8 หน่วยงานของภาครัฐที่ดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกลุ่มทรู ที่ต้องการให้เยาวชนได้เข้าใจประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม เข้าใจว่าสิ่งนี้คือรากฐานของประเทศที่ทุกคนจะต้องช่วยกันฟื้นฟูและรักษาให้มั่นคงและยั่งยืน รวมถึงได้รื้อฟื้นวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ให้เยาวชนรู้จักทักษะพื้นฐานการเกษตรเบื้องต้น ในการผลิตอาหารเพื่อการบริโภคและอาชีพ อาจเป็นสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่ทำได้ง่ายในการดำรงชีวิต เช่น การแปรรูป การเพาะขยายพันธุ์ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม ทั้งหมดคือวิถีแห่งความยั่งยืน

เด็กๆ จะได้เรียนรู้ตั้งแต่เรื่องใหญ่ไปยังเรื่องเล็ก จากป่าไม้ของประเทศ ไปจนถึงพืชท้องถิ่นในชุมชน สัตว์ป่าน่าเรียนรู้ ปุ๋ยหมัก ทำได้อย่างไร โลกหรือเราจะอยู่อย่างไร ห่วงโซ่อาหาร การจัดการขยะ หรือแม้แต่เรื่องเล็กๆ

ที่เด็กๆ นำไปคุยกับคุณแม่ในครัวได้ เช่น การทำแยมจากผลหม่อน สิ่งเหล่านี้คือองค์ความรู้ที่ค่ายจะปลูกฝังให้

ทั้งนี้ เนื้อหาของค่ายได้น้อมนำแนวพระราชดำริ แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่น

ทูลกระหม่อมฯ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ครอบคลุมทุกด้านในการดำรงชีวิต เข้ามาเป็นแนวทางในหลักสูตรกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ โดยเน้นการปลูกฝังและฝึกฝนทักษะทั้ง 4 ด้าน ซึ่งล้วนเป็นความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในชีวิตจริง นั่นคือด้านพุทธิศึกษา ความรอบรู้วิชาการสำหรับการดำรงชีวิตและการศึกษาเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้ด้านบัญชีรายจ่าย การแยกขยะ การเรียนรู้แอปพลิเคชัน We Grow การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ด้านจริยศึกษา การมีศีลธรรม จรรยาที่ดี มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีสำนึกที่ดีต่อส่วนรวม ด้านหัตถศึกษา ในการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดีต่องาน ด้านพลศึกษา การมีสุขภาพแข็งแรง โภชนาการ รวมทั้งความสะอาดและสุขาภิบาล

ค่ายแรกที่สร้างความสนุก สร้างการเรียนรู้ และปลูกจิตสำนึกในใจของเด็กๆ เริ่มต้นในปี 2553 โดยมูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ได้ร่วมกับกรุงเทพมหานคร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ นำทีมผู้เชี่ยวชาญในการอบรมเยาวชน ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่า และศูนย์เรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริทั่วประเทศ จัดค่าย “วัยชน... ผจญป่าเล็กในเมืองใหญ่” ขึ้น ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงปิดเทอม สำหรับเยาวชนอายุ 6-12 ปี และในปี 2556 ขยายเป็น 4 ครั้ง เนื่องจากมีเยาวชนและผู้ปกครองให้ความสนใจมากขึ้น

เมล็ดพันธุ์ที่โครงการได้ปลูกไว้ วันนี้ขยายสาขาไปเป็น 29 ศูนย์การเรียนรู้ทั่วประเทศ แต่ละศูนย์ แต่ละจังหวัด ได้พาเด็กๆ ออกไปเรียนรู้ คู่กับความสนุกสนาน สัมผัสธรรมชาติ บางค่ายไม่เพียงแต่นำพาเด็กๆ ไปเผชิญการผจญภัยท่ามกลางพงไพร แต่คุณครูที่พาไป

ก็ถือว่าได้เรียนรู้ร่วมกันอีกด้วย

ล่าสุดเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2560 ที่ผ่านมามีเยาวชนใน สพป. น่าน เขต 2 ได้เข้าร่วมโครงการ “ค่ายเยาวชน รักษ์พงไพร” เฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยในค่ายน้องๆ ต่างสนุกกับการเรียนรู้แอปพลิเคชัน We Grow ที่กลุ่มทรู โดยทรูปลูกปัญญาและ True Innovation ร่วมส่งเสริมการเรียนรู้คุณค่าของพันธุ์ไม้ผ่านเทคโนโลยีสื่อสารที่เหมาะสมกับสังคมยุคใหม่ เด็กๆ เรียนรู้การใช้ QR Code จากแอปฯ We Grow ค้นหาข้อมูลคุณสมบัติของพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆ พร้อมเล่าความประทับใจของตนเอง นับเป็นการปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านเทคโนโลยีที่เข้าถึงง่าย นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ และเครื่องเจริญโภคภัณฑ์ ยังได้นำองค์ความรู้เรื่องการปลูกกาแฟรักษาป่าตามแนวทาง “สร้างป่า สร้างรายได้” มาถ่ายทอดให้เยาวชนที่น่านได้เรียนรู้ ตั้งแต่

การเตรียมดิน การเพาะกล้ากาแฟ และการดูแลรักษา ก่อนกลับพวกเขายังได้รับกล้ากาแฟเพื่อนำกลับไปปลูกภายในโรงเรียนและชุมชนของตนเอง อันเป็นการส่งเสริมการสร้างป่า สร้างรายได้ต่อไปในอนาคต

ถือเป็นหนึ่งค่ายเล็กๆ ที่เกิดจากหนึ่งความตั้งใจและความร่วมมือของหลากหลายองค์กร มีเป้าหมายเพื่อสร้างความยั่งยืน ในวันนี้เราได้ปลูกเมล็ดพันธุ์ในใจเด็กๆ และหวังว่าวันหนึ่งเมื่อโตไป พวกเขาจะนำประสบการณ์การรักษาดูแลธรรมชาติ สำนึกที่ดีต่อส่วนรวมเช่นนี้ ส่งต่อไปยังเมล็ดพันธุ์รุ่นจิ๋วในรุ่นอื่นๆ ต่อไปด้วย 🌱

Facebook : โครงการค่ายเยาวชนรักษ์พงไพร
<http://rakpongprai.org>

DID YOU KNOW

มูลนิธิสวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ โดย ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานกรรมการมูลนิธิฯ และ ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา เลขาธิการ ได้ให้นโยบายในการจัดสร้างโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีพรรณไม้หลากหลายชนิดและมีระบบนิเวศสมบูรณ์ ภายใต้แนวคิด “ป่าเล็กในเมืองใหญ่” เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ ปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนและประชาชนร่วมปกป้องรักษาไว้เพื่อตนเอง และชนรุ่นหลังสืบไปตามพระราชโอรสของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ องค์ผู้พระราชทานสวนแห่งนี้ให้ประชาชน

เรื่อง : ศศิธร ภาพ : ถนอมศักดิ์ บุญวิภาส

อเล็กซ์ เรนเดลล์ ถ้ารู้จักสิ่งนั้นดีพอ เราจะอยากปกป้อง

เพราะเชื่อมั่นว่าการศึกษาคือรากฐานของความยั่งยืน และความรู้สึกรัก ห่วงเห่นอยากปกป้องสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อเรารู้จักสิ่งนั้นมากพอ จึงกลายมาเป็นจุดกำเนิดองค์กรให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมผ่านกระบวนการจัดค่ายในนาม EEC THAILAND (Environmental Education Centre) ที่มีนักแสดงฝีมือจัดจ้านอย่าง อเล็กซ์ เรนเดลล์ เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงหลักร่วมก่อตั้ง ถือเป็นอีกหนึ่งงานใหม่ที่เขาพร้อมทุ่มเทไม่แพ้การแสดง ขณะเดียวกันก็ถือเป็นเครื่องยืนยันว่าหัวใจแห่งการให้รวมถึงความรักในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมของหนุ่มหล่อมากฝีมือคนนี้เป็นของจริงล้วนๆ ซึ่งทีมบัวบานก็มีโอกาสที่ดีคุยกับ Co-Founder ไฟแรงในวันว่างจากคิวละคร และก่อนที่จะ

ออกค่ายไปกับเด็กๆ เพื่อเก็บแนวคิดดีๆ ด้านการแบ่งปันและรวมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาฝากกัน

หัวใจรักธรรมชาติและทำให้...เริ่มตั้งแต่วัยเยาว์

“มันคงอยู่ในใจเรามาตั้งแต่ยังเด็ก จำความได้ก็อยู่ในสถานการณ์ที่มีคนเชิญชวนให้เราทำบุญช่วยเหลือคนอื่นอยู่ตลอดเวลา เพราะผมเติบโตมากับสังคมเด็กและครูในโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งเขาให้ความสำคัญกับการเทกแอ็กชัน ไม่ใช่แค่บริจาคเงิน และพออายุสักประมาณ 9-10 ขวบ ก็ได้มาทำเรื่องของข้างกับครูอลงกต ชูแก้ว เขาพาไปดูแลข้างป่าไปเรียนรู้เรื่องธรรมชาติ ตอนนั้นจำได้ว่าเล่นละครของค่ายบรอดคาซท์ฯ อยู่ ผมถือกล่อง

ไปหาคนตามกองถ่ายเพื่อที่จะเอาเงินบริจาคไปซื้อยาใส่ในกล้วยเพื่อป้องกันที่ป่วย ความชอบธรรมชาติมันเลยซึมซับเข้ามาในตัวเรานอกจากนี้ยังเห็นว่านักฟุตบอลที่ผมชอบมักจะมีมูลนิธิของตัวเอง มอบเงินเป็นร้อยล้านให้เด็กยากจน ผมมองว่าเป็นเรื่องที่เจ๋งดี”

เวลาผ่านไปกว่า 10 ปี เด็กชายตัวน้อยเติบโตขึ้น ขณะที่หัวใจรักในธรรมชาติและการเล่นกีฬาอย่างไม่จางจากไปไหน กลับยิ่งแสดงตัวชัดเจน หลังเรียนจบปริญญาตรีแล้วมีโอกาสดูไปสัมผัสเสน่ห์โลกใต้น้ำ พร้อมบอกตัวเองทันทีว่าต้องทำอะไรเกี่ยวกับสิ่งนั้นแน่นอน ประจวบกับจังหวะชีวิตโคจรกลับมาพบครูนักอนุรักษ์อีกครั้ง

“ช่วงเวลาเดียวกันนั้นผมกลับไปที่เขาใหญ่

ได้เจอครูลงคอกอีกที เห็นสิ่งที่ครูทำกับข้าง
กำลังสอนเรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่องสัตว์ให้เด็ก
กลุ่มหนึ่งเหมือนที่เคยสอนตอนเราเด็ก แล้วก็
ยังพาเด็กๆ ไปดำน้ำด้วย ผมรู้สึกว่ามันเป็น
แชร์ดีของคนที่มีใจจริงๆ ไม่เห็นมีกล้องมาจับ
ไม่เห็นต้องไปบอกใครเลยว่าเราทำ ด้วยความ
ที่เราเป็นนักแสดง ก็ไปงานแชร์ดีเยอะ เรา
อยู่แค่ใจบางที่มันคือการแฉงมาร์เก็ตติ้งหรือ
เปล่า แต่เราได้เห็นความจริงใจ ครูซักรถจาก
เชียงใหม่มาถึงปากช่องทุกเสาร์-อาทิตย์ เพื่อ
ที่จะมาสอนดนตรีเด็กตาบอด โดยไม่ได้คิด
ค่าใช้จ่ายอะไรเลย คนพวกนี้กำลังทำเพื่อลูก
หลาน เพื่ออนาคตที่ดีของโลกของเราอยู่นะ
ซึ่งพอได้เห็นก็ติดใจ มีเวลาว่างผมก็ไปช่วยเขา
ทำโครงการ ลงไปช่วยพาข้าง “ขวัญเมือง”
จากภาคใต้มาอยู่ที่เขาใหญ่เพื่อเป็นครูข้างสอน
เด็กตาบอดและเด็กกำพร้า ไปทำงานเรื่อง
สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลึกมาก ช่วงนั้นอินกับ
ธรรมชาติมาก ทำให้เราย้อนกลับมาคิดว่าถ้า
สร้างเป็นองค์กรขึ้นมาจะดียังไง จะไปได้กว้าง
ขนาดไหน คิดจากหนึ่งเป็นสอง สองเป็นสาม
มาอยู่อีกทีก็เปิดบริษัท แล้วก็อยู่อย่างนี้มา
สองปีแล้วครับ (ยิ้ม)

สิ่งแวดล้อมยั่งยืนได้ด้วยการศึกษา

ด้วยความเชื่อว่าสิ่งดีๆ ที่ทำโดยคนกลุ่ม
เล็กๆ กลุ่มหนึ่งนั้นจะยิ่งส่งผลดีในวงกว้างหาก
มีระบบองค์กรเข้ามาดูแลจัดการ นำไปสู่
บทบาทใหม่ของคนกลุ่มนี้ในฐานะผู้ร่วม
ก่อตั้ง EEC THAILAND องค์กรที่ดำเนินงาน
ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เน้นให้ความรู้เชิงลึก
เรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างสนุกสนาน
ผ่านกระบวนการจัดค่ายเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ
ให้คนมีส่วนร่วมในการปกป้องทรัพยากร
ทางธรรมชาติ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

“ผมมีความเชื่อว่าการศึกษาคือทางออก
เป็นวิธีที่จะทำให้ทรัพยากรธรรมชาติของเรา
ยั่งยืนที่สุด ด้วยการให้การศึกษากับสิ่ง
สิ่งนั้น อย่างเช่นตัวพวกนี้ครับ (หยิบกล่อง
ตัวอย่างแมลงบนโต๊ะมาอธิบาย) ถ้าเราไม่เคย
เห็นมาก่อน แล้วอยู่ๆ เราไปเข้าป่า เราไปเห็น
ตัวนี้ตัวนี้ เราก็คิดว่ามันแค่ตัวนี้ แต่การ
ที่เราพาเด็กๆ ไปค่าย ไปศึกษาว่าตัวนี้มัน
ที่อยู่อาศัยของมันอยู่ที่ไหน กินอะไร บ้านเรามี
ตัวนี้แบบ าลา พอได้รู้จัก ตัวนี้ก็มีคุณค่า
ทางใจกับคนที่ฟัง เหมือนเวลาไปดำน้ำ ถ้าไม่รู้
ว่านั่นคือปลาอะไร เราก็คิดมันดี แต่พอรู้ว่า
ปลานี้ใกล้สูญพันธุ์ หรือเจอได้แค่ในเมืองไทย
ที่เดียว ก็เกิดความตื่นตัวขึ้นมา เมื่อสัตว์พวกนี้

มีความหมายทางใจกับเราปุ๊บ เราก็คิดจะมี
แรงบันดาลใจ มี Motivation มี Drive
บางอย่างที่ทำให้เราอยากปกป้องสิ่งสิ่งนั้น
เพราะฉะนั้นถ้าเราจะปกป้องอะไรก็แล้วแต่
เราต้องมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นก่อน และการ

สิ่งมีชีวิต เขาจะนึกถึงส่วนรวม นี่คือความ
ยั่งยืนที่สิ่งแวดล้อมศึกษาจะสามารถเข้าไปใน
จิตของคน ลึกกว่าใจนะครับ ทำให้เขาเติบโต
มาเป็นสิ่งที่ฟังให้กับสิ่งมีชีวิตได้ และนี่คือ
จุดประสงค์ของเรา”

ให้ธรรมชาติเป็นห้องเรียน

“การเรียนหนังสือที่โรงเรียนมันก็ดีพอ
ระดับหนึ่ง แต่ผมคิดว่ามันไม่พอ เด็กๆ ต้อง
เรียนรู้นอกห้องเรียนด้วย ต้องไปเรียนรู้กับโลก
แห่งความเป็นจริง ให้เห็นถึงปัญหาของสังคม
จริงๆ ซึ่งพอเริ่มทำ เด็กบางคนที่มาค่ายแรก
จนถึงวันนี้ยังไม่เคยพลาดสักค่ายเลยครับ
แล้วน้องคนนี้อยู่ขอนแก่นด้วยนะ คุณพ่อ
คุณแม่ขับรถพามา เพราะเขาเห็นกระบวนการ
บางอย่างที่เปลี่ยนแปลง เราไม่ได้สอนแค่เรื่อง
สิ่งแวดล้อม แต่เราสอนทักษะชีวิต สร้างวิถีคิด
ที่เป็นระบบให้กับเด็กๆ เอาวิทยาศาสตร์
สิ่งแวดล้อมมาสอน เอาชุดความรู้ในห้องแล็บ
มาให้เขาใส่ ให้ดูกล้องจุลทรรศน์ ให้วาดรูป
เพื่อให้เขารู้ว่าทุกขั้นตอนมันมี 1 2 3 4
บางคนไม่ได้ไปเรียนพิเศษเลยมาเข้าค่ายกลับไป
คะแนนที่โรงเรียนเพิ่มขึ้น”

ภายใต้ปรัชญาการเรียนรู้ในรูปแบบ “LET
NATURE BE OUR CLASSROOM - ให้
ธรรมชาติเป็นห้องเรียนของเรา” กิจกรรมของ
EEC จึงแบ่งเป็น 4 ประเภทด้วยกัน Wild Life,
Marine Life, Private Camps และ CSR
Solutions โดยมีอาจารย์ลงกต ชูแก้ว เป็น
Programme Director นำทีมดูแลจัดการ
หลักสูตร ร่วมกับวิทยากรผู้เชี่ยวชาญเรื่อง
สิ่งแวดล้อมในแต่ละด้าน

“ค่ายของเราทั้งหมด 4 แบบ แบบที่ 1
คือ Wild Life พาเด็กๆ ไปเรียนรู้เรื่อง
ธรรมชาติในป่า ไม่ว่าจะเป็นที่เขาใหญ่ ดอย
อินทนนท์ จังหวัดเลย เพชรบูรณ์ กาญจนบุรี

LL ผมมีความเชื่อว่าการ ศึกษาเป็นทางออก เป็นวิธีที่จะทำให้ ทรัพยากรธรรมชาติ ของเรายั่งยืนที่สุด LL

ได้มาศึกษา คลุกคลีกับชาวบ้าน กับสิ่งมีชีวิต
มันทำให้เรื่องสิ่งแวดล้อมเข้าไปอยู่ในใจของ
เขาแล้ว พอเด็กๆ พวกนี้เติบโตขึ้นมาเป็น
ผู้ใหญ่ผู้ใหญ่ เป็นนักตัดสินใจในเจเนอเรชัน
ต่อไป เขาก็จะไม่ตัดสินใจทำเรื่องที่จะทำลาย

ขึ้นอยู่กับว่าคอนเทนต์นั้น
เหมาะกับการสอนในฤดู
อะไร อย่างเดือนกุมภาพันธ์
เป็นช่วงที่กล้วยไม้บาน เรา
พาเด็กๆ ไปศึกษาเรื่อง
กล้วยไม้ที่ จ.เลย ช่วง
เมษายนน่าจะนึ่งก็พาเด็กๆ
ไปทำกิจกรรม พาร์ตที่ 2
Marine Life ธรรมชาติทาง
ทะเล ที่กระบี่ สิมิลัน
เกาะลันตา เป็นหลัก พาร์ต
ที่ 3 Private Camps ออกแบบ
กระบวนการเรียนรู้ให้กับ
ใครก็ได้ ถ้าคิดดีๆ ทุกบริษัท
ต้องมีทริปเอาที่ตั้ง ซึ่งผมก็
เพิ่งมาฐานะ (ยิ้ม) ก็พยายาม

เสนอเอาที่ตั้งแนวทางใหม่ๆ ให้กับเขา และ
พาร์ตที่ 4 CSR Solutions สำหรับบริษัท
ที่ต้องการทำ CSR ซึ่งเราสามารถออกแบบ
ค่ายให้การศึกษารื่องเหล่านี้ได้ รวมไปถึง
สิ่งเล็กๆ น้อยๆ อย่างเล็กๆ Gap Year ที่มาจาก
ต่างประเทศ มาทำอีสิส เราอยากเป็นองค์กร
ที่เป็นที่พึ่งด้านนี้ ใครนึกถึงสิ่งแวดล้อม
ต้องนึกถึง EEC เป็นที่แรกในประเทศไทย”

แม้จะเริ่มต้นจากคนกลุ่มเล็กๆ ในรูปแบบ
บริษัทเล็กๆ แต่ทว่าเป้าหมายระยะไกลนั้น
ยิ่งใหญ่ไม่น้อย ตามที่นักแสดงหนุ่มผู้ร่วม
ก่อตั้งยืนยันว่า...ไม่ได้มาเล่นๆ

“สำหรับ EEC ผมว่ามันจะใหญ่ขึ้นได้เรื่อยๆ
เพราะยิ่งทำยิ่งเปิดกว้าง ยิ่งมีคนสนใจ ยิ่งที่
กับสิ่งที่เราทำ ล่าสุดเมื่อเดือนที่แล้วผมพา
เด็กๆ ไปนำเสนอโครงการ Fighting Extinction
ในงานเสวนา* ที่มีบอลใหญ่จาก IUCN
(International Union for Conservation
of Nature) องค์กรสิ่งแวดล้อมทั่วโลกมารวมตัว
กัน เขาไม่รู้ด้วยซ้ำว่าผมเป็นนักแสดง แต่เขา
รู้จัก EEC หลายคนเข้ามาทัก มาขอแลก
นามบัตร บอกว่าถ้าอยากจะทำอะไรที่ญี่ปุ่น
ที่ฟิลิปปินส์ ติดต่อมานะ ดังนั้น ผมคิดว่า
องค์กรนี้จะใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ อยากให้มีห้องเรียน
มีเบสแคมป้ออยู่ที่เขาใหญ่ เป็นศูนย์การเรียนรู้
ที่มีที่พักให้เด็กๆ ได้ไปเรียนรู้ สามารถที่จะรับ
เด็กๆ หลายแบบ รวมถึงเด็กๆ ที่ไม่มีโอกาสดี
เท่าเด็กในเมือง มากกว่านั้นเรายังสามารถ
ที่จะไปถึงต่างประเทศได้ ทำเรื่องของ
คอนเฟอร์นซ์ จัดสัมมนาสิ่งแวดล้อมสำหรับ
ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ คิดใหญ่ครับ ฝันใหญ่เลย
ผมไม่ได้มาเล่นๆ ครับ

“จากปีแรกกำหนดไว้ประมาณ 4 กิจกรรม
เราทำไปประมาณ 9 กิจกรรม ปีที่สองทำ
ทั้งหมดประมาณ 36 ค่าย พอมาปีนี้ก็มี
โปรแกรมเยอะมาก และเต็มเร็วมาก สำหรับ
ปีหน้าเราก็กำลังวางแผนค่ายอยู่ และกำลังจะ
มีโปรเจกต์ใหญ่ๆ พร้อมขยายสเกลของงาน
เพิ่มเมื่อ 4 เดือนมานี้เองที่ผมรู้สึกว่าการ
งานที่ต้องการมันครบ อยู่ตัวแล้ว ทำให้เรา
สามารถหาแผนกเพิ่มที่จะเสริมเรื่องคุณภาพ
ของค่ายได้ เช่น ฝ่ายวิชาการ ถึงบริษัทจะยัง
ไม่ใหญ่ แต่มีระบบที่เริ่มจะนิ่ง องค์กรสามารถ
เลี้ยงตัวเองได้”

นอกเหนือจากผลตอบรับที่ถือได้ว่าเกิน
คาดหมายทีเดียว เด็กๆ ที่มาเข้าค่ายต่างได้รับ
ความรู้กลับไปเต็มเปี่ยม ในส่วนของคนทำงาน
เองก็ยังได้เรียนรู้และพัฒนาไม่แพ้กัน

“ถ้ามาสัมภาษณ์เมื่อสองปีที่แล้ว ผมจะพูด
ไม่รู้เรื่องขนาดนั้นนะ (ยิ้ม) เป็นความโชคดี
ที่จังหวะชีวิตพาให้เรามาเจอตรงนี้ คือเราเล่น
ละครมาเยอะ แต่ก็เคยคิดอยู่ในใจว่าอยากใช้
ความคิดของเราทำอะไรอื่น ไม่อยากที่จะรอ
คนโทร. มา แต่พอผมมีบริษัทนี้ ผมเป็นฝ่าย
โทร. หาทุกคนเอง ผมรู้สึกว่าได้ความมั่นคง
ของชีวิต ได้สร้างอะไรที่เป็นมิตรกับสังคมใน
แบบที่เป็นตัวของเราเอง มันคือความภาค
ภูมิใจที่รู้สึกดีมาก และสิ่งที่ผมได้รับมากที่สุด
คือการคิดในมุมที่กว้างขึ้น สามารถตัดคำว่า
Comfort Zone ออกได้หมด มีแรงขับบางอย่าง
ที่เราต้องไปถึง คำว่าไม่สำเร็จจะไม่อยู่ใน
วิถีคิดของเราเลย เพราะเราจะไม่ปล่อยให้มัน
ไม่สำเร็จนะ หรือการอยู่กับธรรมชาติเยอะก็ได้
ตัดคำว่าทะเลสอออก ทำให้เรานิ่งและค้นหา

ตัวเองเจอ แล้วก็สามารถอยู่กับสังคมไหนก็ได้
อย่างมีความสุข ไม่ว่าจะในฐานะผู้บริหารที่นี่
หรือในฐานะนักแสดงคนหนึ่ง ได้เห็นความ
สำคัญของสิ่งที่สำคัญกับชีวิตเราจริงๆ เปลี่ยน
ความคิดให้เรามีความสุขกับสิ่งที่ทำ”

การศึกษาคือปัญหาวิกฤติ

“สิ่งแวดล้อมที่วิกฤติที่สุดในมุมมองของผม
คือเรื่องของการศึกษา และความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม
เราเติบโตมาโดยคิดว่าสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่ง
ที่น่าเบื่อ เป็นเรื่องวิชาการ พอผมลงมาทำงาน
แล้วก็อยากทำให้เด็กรู้สึกสนุกกับสิ่งแวดล้อม
ผมคิดว่าไม่มีวิธีอื่นที่ยั่งยืนไปกว่านี้แล้ว เพราะ
การที่คุณให้การศึกษากับชาวบ้าน หรือคนที่
ไม่มีโอกาส ก็คือการให้โอกาสในเรื่องการดูแล
สิ่งมีชีวิตในระยะยาว การศึกษามารถที่จะ
เป็นทางออกให้กับทุกปัญหาในโลกเรา ที่จริง
เรามีองค์ความรู้เยอะมาก มีผู้เชี่ยวชาญที่เก่งมาก
แต่ด้วยความที่สิ่งแวดล้อมมันไม่ใช่กระแสหลัก
ก็เลยไม่สามารถที่จะเอาองค์ความรู้นี้ไปบอก
กับประชาชนทั่วไปได้ แรงขับเคลื่อนของเรา
จึงอยู่ที่ประเด็นนี้ เราต้องการให้องค์ความรู้กับ
ประชาชนผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อปลุกคนให้
ลุกขึ้นมามีส่วนร่วม ผมทำคนเดียวไม่ได้ องค์กร
แค่หนึ่งหรือสององค์กรทำไม่ได้ เพราะเรื่อง
ของสิ่งแวดล้อมทุกคนต้องช่วยกันดูแล เรา
ต้องการคนจากทุกสังคมมาร่วมเป็นส่วนหนึ่ง
ในการช่วยกันดูแลทรัพยากรของเรา”

*หมายเหตุ : งานเสวนา THE ROAD AHEAD : TOYOTA
and THE IUCN RED LIST OF THREATENED SPECIES

วิถีรักษ์โลกง่ายๆ ในแบบเด็กๆ

“ผมเป็นคนเชื่อว่า ถ้าเราทำดีต่อสิ่งรอบตัว
เรา ทุกอย่างมันก็จะดีไปเอง เพราะฉะนั้นอยาก
ให้ทุกคนทำทุกอย่างที่มันเป็นมิตรกับสิ่งมีชีวิต
เป็นมิตรกับคน เป็นมิตรกับสัตว์ และมีความ
รับผิดชอบกับสิ่งที่ตัวเองทำ เวลาไปเที่ยวก็ทำ
สิ่งเล็กๆ น้อยๆ ได้ครับ เช่น การทิ้งขยะ แม้
กระทั่งการพูดจา ผมก็คิดว่ามันมีผลต่อ
สิ่งแวดล้อมนะ (ยิ้ม) อยากให้ทุกคนคิดในทางบวก
แล้วทำตัวเป็นมิตรกับสิ่งมีชีวิตทั้งหมด แค่นี้
ก็ช่วยทำทุกอย่างให้ดีขึ้นแล้วละครับ”

MORE INFO
สนใจร่วมกิจกรรมกับ EEC THAILAND (ENVIRONMENTAL
EDUCATION CENTRE) คลิกที่ <http://eecthailand.com/>

เรื่อง : ชญาภา สันติรัตน์ตระกูล

รักของเรา เท่ารัก (๒) ทั้งโลก...เรื่องนี้เป็นไปได้

เมื่อเสียงเล็กๆ ของคนเล็กๆ รวมตัวกัน จึงกลายเป็นเสียงที่ทรงพลังและมีความหมาย วันนี้พวกเขาจะมาพร้อมบอกกับเราว่า จะต้องทำอย่างไรบ้างด้วยวิธีที่ง่ายๆ เริ่มต้นได้ด้วยตัวเอง เพื่อให้รักของเรา เท่ากับรัก (๒) ทั้งโลก

อนัญญา สินสุรพันธ์ (นัท)
 นักศึกษาปี 4 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สมาชิกค่ายชมรมรักษ์สิ่งแวดล้อม

“โดยส่วนตัวดิฉันเห็นด้วยกับคำพูดที่ว่า ‘ธรรมชาติไม่มีมนุษย์ ธรรมชาติก็อยู่ได้ แต่ถ้ามนุษย์ไม่มีธรรมชาติ มนุษย์อยู่ไม่ได้’ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตั้งแต่ปี 1 ที่ได้เข้าค่ายกับชมรมรักษ์สิ่งแวดล้อมในโครงการสร้างฝายชะลอน้ำและสร้างโป่งเทียมที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ ดิฉันชอบเข้าร่วมกิจกรรมนอกรั้วมหาวิทยาลัยด้วย โดยสมัครและติดตามข่าวสารจากเพจเฟซบุ๊ก : ธนาคารจิตอาสา ซึ่งเพจนี้จะประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับค่ายและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งการที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้ ทำให้เราเข้าใจและรู้คุณค่าของธรรมชาติอย่างแท้จริง และทุกครั้งที่เราเข้าร่วมก็จะได้รับแนวคิดดีๆ กลับมาอยู่เสมอ”

ศุทธิวัต นัสการ (ดิ่ง)
 ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจกรรมองค์กร มูลนิธิมันพัฒนา (Thailand Sustainable Development Foundation)

“ในยุคปัจจุบันที่ความทันสมัยทำให้อะไรก็ได้มาง่ายแค่เพียงปลายนิ้ว ยิงนำมาสู่การบริโภค และการผลิตที่เกินความจำเป็น สิ่งหนึ่งที่จะช่วย ‘รักษ์’ สิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ได้ยาวนานและทำให้สังคมยั่งยืนได้ น่าจะอยู่ที่ผู้บริโภคและผู้ผลิตเริ่ม ‘ปรับวิถีคิด’ ให้มีความ ‘พอเพียง’ เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและธุรกิจมากขึ้น ในมุมมองผู้บริโภค เราต้องเปลี่ยนมาเลือกซื้อของจากความจำเป็นมากกว่าความอยากได้ เลือกที่จะกินแค่อิ่มและเกิดประโยชน์กับร่างกายมากกว่าจะกินให้คุ้ม แต่เกิด Food Waste และทำให้สุขภาพเสีย ส่วนในมุมมองของผู้ผลิตก็ต้องไม่แย่งชิงหรือทำลายทรัพยากร ต้องเริ่มใช้กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น”

สุทธิณี ชุมนุมพร (ฝ้าย)
 ผู้จัดการแผนกสื่อออนไลน์ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

“สำหรับการทำงานในแผนกการตลาดของ CPF เรารณรงค์เรื่องการใช้ทรัพยากรอยู่แล้ว ซึ่งก็เป็นการช่วยลดพลังงาน ได้ช่วยโลกอีกทางหนึ่ง และยังทำให้เราสามารถลดค่าใช้จ่ายได้ด้วย เช่น การทำงานแบบ Paperless หรือลดการใช้กระดาษในการทำงาน “และอีกหนึ่งวิธีช่วยโลกง่ายๆ แบบไม่ต้องฟังซูเปอร์ฮีโร่ ต้องเป็นวิธีง่ายๆ ทำได้ทุกวัน เริ่มตั้งแต่วางแผนเส้นทางเดินทางเพื่อประหยัดพลังงาน ไม้รับถุงพลาสติกเวลาไปซื้อของ ซึ่งอันนี้เราติดเป็นนิสัยแล้ว “ฝ้ายมองว่าไม่สำคัญว่าเราจะช่วยลดโลกร้อนได้เยอะขนาดไหน แต่ถ้าเราปรับพฤติกรรมความเคยชินในเรื่องเล็กๆ ให้ทำได้ทุกๆ วันสักวันหนึ่งเราก็จะเห็นว่ามันเปลี่ยนแปลงอะไรในสังคมได้มากกว่าที่คิด”

วชิร ปลื้มสกุลไทย (วิน)
 นักศึกษาคณะวิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

“ผมเริ่มรักษ์โลกได้จากวิชาที่ผมเรียนนี่ล่ะครับ คณะวิศวกรรมศาสตร์ นับเป็นการช่วยพัฒนาหรือสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อส่งเสริมให้คนในสังคมหันมามองปัญหาของสิ่งแวดล้อม และให้ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมช่วยในการดูแลสิ่งแวดล้อมได้ง่ายขึ้น การพัฒนาที่เราทำได้ เช่น ส่งเสริมโดยสร้างสื่อให้ความรู้ ในรูปแบบเว็บไซต์ หรือแอปฯ เพื่อเพิ่มความเข้าใจหรือให้เห็นถึงความสำคัญแก่คนในสังคม

เรื่อง : WM

ประมวลทุกความบันเทิงที่จะสร้างแรงบันดาลใจด้านสิ่งแวดล้อมให้คุณได้ เพื่อร่วมด้วยช่วยกันสร้างโลกที่ยั่งยืน

Documentary Movie

Wall-E (2008)

หุ่นยนต์เก็บขยะ กับโลกที่อาจจะมาถึง

WALL-E แอนิเมชันไร้บทสนทนา เรื่องราวของมนุษย์ในอนาคตที่ตัดสินใจออกเดินทางไปใช้ชีวิตในอวกาศ ปล่อยให้โลกที่เต็มไปด้วยขยะไว้เบื้องหลัง มนุษย์จึงสร้างหุ่นยนต์เก็บขยะ WALL-E ขึ้นมาจำนวนหนึ่ง โดยปล่อยให้พวกมันทำงานกันเองไปเรื่อยๆ กว่า 700 ปี ขยะบนโลกและมลพิษยังไม่มีที่จะลดน้อยลง บรรดาหุ่นยนต์ทำความสะอาด WALL-E ก็ค่อยๆ พังไป จนเหลืออยู่เพียงแค่ตัวเดียวที่ยังคงขยันขันแข็งเก็บขยะที่ตนไม่ได้สร้างไปเรื่อยๆ

แต่แล้ววันหนึ่งก็มีสิ่งแปลกใหม่เกิดขึ้น เมื่อยานของเหล่ามนุษย์ได้ส่งหุ่นสำรวจนามว่า EVE ลงมาเพื่อหาสัญญาณการเกิดใหม่ของพืช และสิ่งมีชีวิต WALL-E ได้พบเพื่อนใหม่ และรู้สึกผูกพันทันที แต่ครั้งนี้เมื่อมีพืชเกิดใหม่ และ EVE ก็จะต้องถูกนำกลับไป เจ้า WALL-E จึงต้องทำทุกวิถีทางเพื่อพาเพื่อนคนนี้กลับมาให้ได้

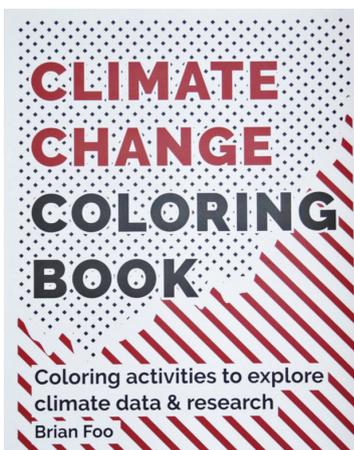
นอกจากเนื้อเรื่องที่ชวนติดตาม ตัวหนังยัง

คงแอบใส่โทษของการไม่สนใจสิ่งแวดล้อมได้อย่างแนบเนียน ไม่ว่าจะเป็นภาพของบรรดามนุษย์บนยานที่มีแต่คนอ้วนนั่งบนรถที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองนอกจากใช้นิ้วกดปุ่มหรือภาพของคืนและวันแห่งการเก็บขยะของเจ้า WALL-E ที่ไม่ว่าจะเก็บมากเท่าไรขยะตรงหน้าก็ไม่มีที่ท่าจะลดน้อยลง

แม้จะเป็นเพียงแอนิเมชันแต่ความเอาใจจริงเอาใจของพิกซาร์แอนิเมชันสตูดิโอส์พยายามจะเตือนเราว่า หากไม่ยอมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตัวเองเสียบ้าง อนาคตในแบบของ WALL-E อาจเกิดขึ้นจริงๆ ก็ได้นะ

Books

Climate Change Coloring Book by Brian Foo

สมุดระบายสี ที่สะท้อนถึงดวงดาว

Brian Foo ศิลปินและโปรแกรมเมอร์จากมหานครนิวยอร์ก นำเรื่องยากๆ ทางวิทยาศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมมาทำให้เข้าใจง่ายได้ ในโปรเจกต์ผลิตสมุดระบายสี Climate Change Coloring Book ผ่านเว็บไซต์ระดมทุน Kickstarter

Climate Change Coloring Book พิมพ์ลงบนกระดาษรีไซเคิล ใช้หมึกจากพืช นำเอาข้อมูลทางสิ่งแวดล้อมจากฐานข้อมูลงานวิจัย

ต่างๆ ถ่ายทอดเป็นแผนภาพลายเส้นสะอาดตา มีชุดข้อมูลสั้นๆ ให้คุณระบายสีตามโจทย์ 20 เรื่อง รวม 40 หน้า อาทิ แผ่นน้ำแข็งของมหาสมุทรอาร์กติกเมื่อ 20 ปีที่แล้วหน้าตาเป็นอย่างไร หรือโจทยสนุกๆ เช่น ทดลองระบายสีสนามฟุตบอลภายในเวลา 1 นาที (จับเวลา) คุณจะพบว่า มันช่างรวดเร็วและมีความหมายแปรค่าเท่ากับป่าไม้ทั่วโลกที่ลดลงไปเท่าไรในรอบ 25 ปี นับเป็นสมุดที่จะสะท้อนให้คุณเห็นว่า โลกนี้เปลี่ยนแปลงไปมากเท่าไรแล้ว สนใจคลิก www.kickstarter.com/projects/youaremyjoy/climate-change-coloring-book

The New Campaign

Small Smurfs Big Goals

UN เลือกชาวสเมอร์ฟเป็นตัวแทนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เหล่าภูติจิ๋วตัวสีฟ้า กับความสูงขนาดมินิเพียง 3 นิ้ว ด้วยวิถีชีวิตอันแสนสงบ พวกเขา รักและใส่ใจธรรมชาติ จึงได้รับการยกย่องจากสหประชาชาติ ยูนิเซฟ และมูลนิธิสหประชาชาติ ให้สเมอร์ฟจิ๋วนี้เป็นส่วนหนึ่งของวันแห่งความสุขสากล และเป็นแบบอย่างของตัวแทนการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในแคมเปญ Small Smurfs Big Goals ชวนคนรุ่นใหม่หันมาเรียนรู้และปฏิบัติตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก 17 ประการ อาทิ การ

ศึกษาที่มีคุณภาพ การมีพลังงานสะอาดใช้อย่างเพียงพอ การบริโภคและผลิตอย่างมีความรับผิดชอบต่อ ลองคลิกเข้าไปที่เว็บไซต์ www.smallsmurfsbiggoals.com คุณจะพบกับควิซสนุกๆ ชวนตั้งคำถามให้ค้นหาว่าสาเหตุอะไรกันนะที่ทำให้เหล่าชาวสเมอร์ฟมีความสุขกันยกหมู่บ้าน รวมไปถึงค้นพบว่าคุณล่ะ เป็นชาวสเมอร์ฟแบบไหนกัน ทั้งหมดนี้หลักความยั่งยืน 17 ประการ มาตอบคำถามได้หมดเลยล่ะ

Think Green, Going Green

Website

Farmto (ฟาร์มโตะ)

ฟาร์มโตะคือช่องทางทางการขายผลผลิตเกษตรรูปแบบใหม่ที่เชื่อมเกษตรกรกับผู้บริโภคเข้าหากัน ผ่านวิธีการ “ร่วมเป็นเจ้าของผลผลิตการเกษตร” ผ่านหน้าเว็บไซต์ คุณสามารถซื้อปื้งผลผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ทั้งกาแฟป่า น้ำผึ้งป่า นาข้าว นาโยน ไรซ์เบอร์รี่ จากนั้นชำระเงินล่วงหน้า เกษตรกรจะอัปเดตส่งภาพ ป้ายชื่อ และการเจริญเติบโตของผลผลิตในช่วงต่างๆ ระหว่างนี้ผู้บริโภคสามารถเดินทางมาเยี่ยมชมผลผลิตได้ เมื่อถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยว เกษตรกรจะจัดส่งผลผลิตให้ผู้บริโภคตามที่อยู่

รูปแบบนี้ช่วยให้เกษตรกรได้ตั้งราคาขายผลผลิตด้วยตัวเอง ส่วนผู้บริโภคมั่นใจได้ในคุณภาพผลผลิตที่สดใหม่ นี้ละวิถีเกษตรแห่งโลกยุคใหม่

FB : <https://www.facebook.com/yourfarmto/> หรือ farmto.co.th

Design

Pantone x Airbnb

พื้นที่ที่ Pantone ประกาศให้สีเขียว Greenery เป็นสีประจำปี 2560 ด้วยแนวคิดของการใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมและเทรนด์โลกที่ผู้คนจะหันมาท่างหาอาหารโลกใบนี้มากขึ้น โอเดียนี้ถูกหยิบจับไปอยู่ในงานดีไซน์ เมื่อ Pantone ร่วมมือกับ Airbnb (แอปฯ จองห้องพักรูปแบบใหม่ส่งตรงจากเจ้าของบ้าน) นำห้องพักรูปแบบใหม่ส่งตรงจากเจ้าของบ้าน) นำโอเดียนี้ Greenery ไปไว้ในการพักผ่อน โดยดัดแปลงอพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่งในลอนดอนสู่คอนเซ็ปต์ ‘Outside in’ พร้อมสร้างประสบการณ์ใหม่ เช่น ให้อากาศที่จอบ้านมาสนุกกับบ้านในสวน ปลูกผักในสวนขวดทดลองประสบการณ์เด็ดสมุนไพรจากต้นลางาซิม จิบชายามบ่าย อาบน้ำในอ่างไม้ไผ่ใหญ่ แม้จะเป็นช่องทางทางการตลาดที่ผสมผสานกันกับวัฒนธรรมเข้าไว้ด้วยกัน แต่เรารู้มันเป็นโอเดียนวน Go Green สุดน่ารักเลยล่ะ

Shopping

สวนชั้น ๑ ‘it’s going green’

ร้านค้าสุขภาพของนักวาดภาพประกอบลายเส้นสุดละมุนจากสื่อออร์แกนิก คุณต้องการ - วลัยกร สมรรถกร หนึ่งในหุ้นส่วนร้านสวนชั้น ๑ ‘it’s going green’ สวนของชุมชนคนรักวิถีธรรมชาติและรักสุขภาพ ภายใจของตัวเองและคนรอบตัว ผสานแนวคิด ใส่ใจคัดสรรผลิตภัณฑ์ที่ใกล้ชิดธรรมชาติให้มากที่สุด ประดับแต่งให้ต่างห่างจากธรรมชาติให้น้อยที่สุด รวบรวมของกินของใช้ส่งตรงจากผู้ผลิต สดจากไร่จากหัวใจคนปลูก

สวนชั้น ๑

‘it’s going green’

เปิดทุกวัน (เว้นวันจันทร์) 10.30-20.00 น.

ชั้น 1 หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

FB : สวนชั้น 1 ‘it’s going green’

CP FOR SUSTAINABILITY

สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ถวายเป็นหลวง

● เพราะหลักเกษตรทฤษฎีใหม่คือกฎแห่งสำคัญที่หากเกษตรกรนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสม ก็จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตในเกือบทุกด้าน อาทิ ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ พัฒนาศักยภาพของตนเอง ครอบครัวและชุมชน เครือเจริญโภคภัณฑ์จึงร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ น้อมนำศาสตร์พระราชาในโครงการ 5 ประสาน เพื่อสืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ถวายเป็นหลวง ซึ่งเป้าหมายในปีนี้คาดว่าจะมีเกษตรกรเข้าร่วม

โครงการ 70,000 ราย จาก 77 จังหวัดทั่วประเทศ โดยมีเกษตรกรที่อยู่ในความดูแลของเครือเจริญโภคภัณฑ์อยู่ถึง 24,000 ราย จาก 52 จังหวัด ทั้งนี้การดำเนินงานช่วงที่ 1 เริ่มเมื่อ กุมภาพันธ์ - เมษายน 2560 ซึ่งระหว่างนี้ทางเครือฯ ก็ได้ออกเยี่ยมเยียน

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 8,167 ราย เพื่อให้ความรู้ คำแนะนำ ปรับความคิด แนวทางการปฏิบัติงาน และสร้างแรงบันดาลใจให้ทำสำเร็จ นำไปสู่การพึ่งตนเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ปฏิญญาความร่วมมือ GCNT

ขับเคลื่อนธุรกิจพร้อมเคารพสิทธิมนุษยชน

● ตอกย้ำพลังยั่งยืน นายศุภชัย เจียรวนนท์ ประธานคณะผู้บริหาร เครือเจริญโภคภัณฑ์ และประธานคณะกรรมการบริหารบริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในฐานะประธานคณะกรรมการเครือข่ายโกลบอลคอมแพ็กประเทศไทย (Global Compact Network Thailand – GCNT) ผนึกกำลังกับ 7 องค์กรภาคีเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ลงนามปฏิญญาความร่วมมือครั้งสำคัญระดับชาติเพื่อการขับเคลื่อนหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (UNGPs) ในประเทศไทย จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นสักขีพยาน ณ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ ถนนราชดำเนิน

PIM ร่วมสร้างฝายชะลอน้ำ

● กองทุนเพื่อชีวิตแห่งการเรียนรู้ (PIM Smart) สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ร่วมกับ บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) (PTTGC) จัดโครงการชวนเพื่อนทำดีสร้างฝายชะลอน้ำที่เขาค้อห้วยมะหาด ตำบลบ้านดาง จังหวัดระยอง ซึ่งได้รับความสนใจจากน้องๆ นักศึกษาจำนวนมาก นอกจากได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนแล้ว ยังได้ความรู้ใหม่ๆ นอกตำราเรียนกลับไปเพียบ

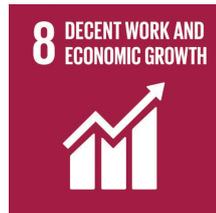
ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม
อันเนื่องมาจากมลพิษ หรือความเสื่อมโทรม
ของทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในที่หนึ่งที่ใดก็ตาม
ย่อมส่งผลกระทบต่อเนื่องไปดั่งที่อื่นๆ
ด้วยเหตุนี้ทุกคนทุกประเทศในโลกจึงย่อมมีส่วนร่วมรับผิดชอบอยู่ด้วยกัน
ทั้งในการแก้ไข ลดปัญหา และปรับปรุงสร้างเสริม
สภาวะแวดล้อมให้กลับคืนมาสู่สภาพอันจะเอื้อต่อการมีชีวิตอยู่
อย่างเป็นสุขของตนเองและเพื่อนมนุษย์

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึกในพิธีรับมอบเรือจัดคราบน้ำมันซึ่งรัฐบาลเดนมาร์กน้อมเกล้าฯ ถวาย
วันพุธที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

17 SDGs เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

(Sustainable Development Goals–SDGs)

กำหนดโดย องค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN)

	1	ขจัดความยากจน		10	ลดความเหลื่อมล้ำ
	2	ขจัดความหิวโหย		11	สร้างเมืองและถิ่นฐานมนุษย์ที่ปลอดภัยและยั่งยืน
	3	การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี		12	แผนการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
	4	การศึกษาที่เท่าเทียม		13	การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
	5	ความเท่าเทียมทางเพศ		14	การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล
	6	การจัดการน้ำและสุขาภิบาล		15	การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก
	7	พลังงานสะอาดที่ทุกคนเข้าถึงได้		16	สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก
	8	การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ		17	ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
	9	อุตสาหกรรม นวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน			